

МАШИНА — ДЕХҶОН ҚАНОТИ

БУТҶҶН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ

ТОШКЕНТ ХАКИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЪ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЪ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

18-ИЙЛ ЧИҚИШИ.

№ 122 (4328).

18

И Ю Н Ъ

Ж У М А

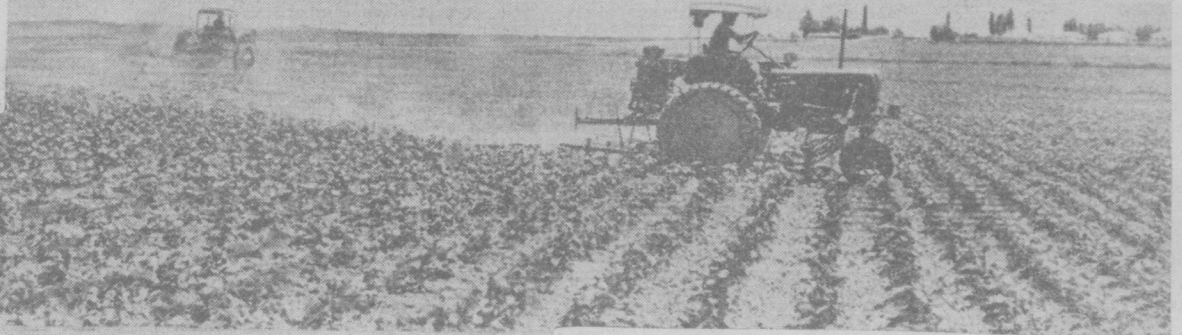
1971 ИЙЛ

Баҳоси 2 тийин.

Тошкент области пахтакорлари КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди қарорларини амалга ошира бориб, 1971 йилда Ватанга 400 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан юксак социалистик мажбурият қабул қилдилар.

Мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишида пахтачиликда, айниқса йигим-терим ишларида комплекс механизациялашни кенг жорий этиш муҳим омил ҳисобланади. Область хўжаликлари 250 минг тонна пахтани машиналарда териб олиш ва 49 минг гектар ердаги ҳосилни қўл меҳнати ишлатмай туриб йиғиштириб олишни мўлжаллаб қўйдилар.

“ПИСКЕНТ” СОВХОЗИ ПАХТАЧИ- ЛИКНИ КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ УЧУН КУРАШДА

Барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пиёли партиянинг тарихий XXIV съезди қарорларидан руҳланиб, ўз зиммаларига юксак социалистик мажбурият олган ҳолда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Пахтачилик, чорвачилик ва бошқа соҳаларда янги марраларни оғдлаш, катта мақсадларга эришиш учун интиломоқдалар.

Совхозимиз коллективнинг ҳам мақсади катта. Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида 12 минг-тонналик «оқ олтин» хирмон кўтариш. Бу — ҳосилдорлик пиландаги қараганда гектар бошига 7 центнердан кўп деган тап. 3800 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 31 центнердан хирмон кўтариш лозим, энг кўп пахта — олтинган бултурги йилга нисбатан ҳосилдорлигини 2 центнерданга ошириш, умуман бултургига нисбатан 1000 тонна кўп пахта сотишимиз лозим. Областида 400.000 тонналик улкан хирмонга бизнинг қўшадиган ҳиссамиз шу бўлади. Бу албатта осон иш эмас.

Чорвачилик соҳасида ҳам катта ишлар қилишимиз, чорвачиликдан бултур 13 минг сўм фойда олган бўлсак, бу йил кўп гўшти, сўт, туҳум, пилла ва жуи етиштириб 31 минг сўм фойда олишимиз лозим. Масалан, 1971 йилда совхозимиз чорвадорлари даладга 770 тонна сўт, 210 тонна гўшт, 80 минг дона туҳум, 7100 килограмм жуи етиштиришлари зарур. Бунинг учун ҳар бир соғин сигирдан 2200 ўрнига 2800 литрдан сўт соғиб олишимиз керак.

Совхозимизда санкиз йилдан бери пилла тайёрлаш пилани бажарилмай келарди. Биз тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида пилла тайёрлаш пиланини сўзаси бажаришга астойдил киришдик. 360 кўп пилла кўрғи боғиб, 20,5 тонна ҳосил етиштириш мажбуриятини олиш ва у шароф билан бажарилди.

Бундан ташқари совхозимиз механизаторлари бу йил етиштирилган жами пахта ҳосилининг 70 процентини машина билан териб олишга қарор қилдилар. Шундай қилиб, коллективимиз олдида хўжаликнинг турли тармақлари бўйича юксак социалистик мажбуриятни бажаришда муқаддас вазифа турибди. Улар ўз олдларидан турган бу олийжаноб вазифаларини бажаришда куч ва ғайратларини аямай фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ўз сўзларининг устидан чиқиш учун

Далаларда 100 та терим машинаси ишлайди. Ялпи ҳосилнинг учдан икки қисми „зангори кема“ларда терилади. 150 механик—ҳайдовчи пайкалларда ғайрат кўрсатади.

лиги-яниг тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Холва деган билан оғиз чўчимайди. Олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун кўп ишлар қилиниши лозим. Совхозимиз ишчилари, мутахассислари буни тушуниган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. 3800 гектар майдонга чигит экиб, асосан тўла ва текис ундириб олиниди. Бузиб қайта чигит экилган майдонлар ҳам бўлди. Лекин аҳдига вафодор ишчиларимиз рўй берган камчиликларини фидокорона меҳнатлари билан бартараф этмоқдалар. Энг олдин тўлиқ гектарлар бўлишини таъминлаш учун уватлар, йўллар, ер бурчаклари ҳисобига пахта майдонларига 80 гектар майдон қўшилди. Кўчати сийрак бўлиб қолган айрим ерлар бир гомонлама ишланиб кўчат сақланиб қолинди.

Ҳозир гўзалар барқ уриб ривожланимоқда. Халил Иброҳимов, Мирзаахмед Шорахмедов, Обид Отаев, Сулаймон Нораев, Камол Имурилов, Раимжон Жураев сингари ўртоклар бошлиқ бригадаларда гўза парвариши айниқса яхши олиб борилапти. Ёлпасига шонадай бошлаган гўзалар гуллаб бошлади. Умуман далалардаги мавжуд кўчатларни тўла сақлаб қолсан, гўза парваришини асло бўшаширмасак, хотиржамликка берилиб кетмасак олтинган мажбуриятни тўла қоплайдиган ҳосил етишад.

Чорвадорларимиз ҳам ўз мажбуриятларини бажариш учун курашиб ҳозиргача 318 тонна сўт соғдилар. Даладга ўтган 5,5 ойда 140 тонна гўшт етказиб берилди. Бу йилда гўшт тайёрлаш пиланининг 70 процентини тайкил қилди. Бу пилалар олтинган социалистик мажбуриятни бажариш бўйича қўйилган кўтлуг қадам ва дастлабки ғалабадир.

Техника — деҳқон қаноти. Техникасиз деҳқон энди ҳақиқини деҳқон эмас, Маълумки, ер ҳайдам, текислаш, чигит экишдан тортиб то пахта теримигача, ғўзапоянни юлиб олсунга қадар деҳқонлар техникага суяниб иш қиладилар. Лекин ҳали биз техникадан тў-

лиқ ва мақсадга мувофиқ фойдаланаётимиз, деб айта олмаймиз. Айниқса пахта теримида техникадан фойдаланиш даражаси ҳали қониқарли эмас, пахтанинг кўп қисми қўл билан терилапти.

Демак, чигит экишда, гўза парваришида, умуман ҳосил етиштирилгунгача техника бизга чинакам қанот бўлапти, оғиримизни енгил, йирогимизни яқин қилапти. Бултур совхозимизнинг моҳир механизаторлари 7 минг тоннадан кўпроқ пахтани машина билан териб бердилар. Бу хўжалигимизга жуда катта мадад бўлди. 90 механизатор 1800 кишининг ишини бажарди. Шунга қарамай биз эришилган бу ютуқлар ҳозирги талаблар даражасида амалигини сезиб турибмиз. Техникадан фойдаланиш даражасини янада оширишимиз керак.

Биз Тошкент ва Сирдарё области механизаторларининг пахта йигим-теримига техника воситаларини тайёрлаш тўғрисидаги қимматли ташаббусларини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шу ташаббусни маъқуллаб чиқарган қарорини қўл шундай хулосага келдик: Машиналар билан пахтани кўпроқ қўйишимиз, пахта йигим-теримига техникани тўла-тўқис ва сифатли тайёрлашимиз, машина билан пахта теришга боғлиқ бўлган ҳамма тадбирларни бекаму-куст тахт қилиб қўйишимиз лозим. Тони техника деҳқоннинг чинакам қанотига айлانسин.

Шу кунларда далаларда иш қизиги. Деҳқонларда тиним йўқ. Улар мўл ҳосил иштиёқда ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Бўлимлар билан бўлимлар, бригадалар билан бригадалар мусобақалашиб, бир-бирларининг ишларини текиштириб кўрмоқдалар. Мавжуд камчиликларини бартараф этишда бир-бирларига кўмаклашмоқдалар. Гўза парварини, сугориш, ҳашаротга ва ёввойи ўтга қарши курашдаги камчиликлар очиб ташламоқда.

Шу билан бир вақтда совхозимиз механизаторлари пахта йигим-теримига техникани тайёрлаш ишларини олиб бормоқдалар. Биз

пахта йигим-теримига ҳали чигит экилмасдан-ноқ тайёрларлиқ ишларини бошлаб юборган эдик. Шу кунга қадар пахта териш агрегатларини янги мавсумга тайёрлашда бир мунча ишлар қилинди.

Хўжалигимизда 87 та икки қаторли ХТ—1,2 маркали ва 6 та ХВ—1,4 маркали тўрт қаторли машина бор. Шу машиналар соҳақ устaxonасида қиш мавсумида ремонт қилинди. Унга механизаторлардан 15—20 киши қатнашди. Шунинг учун бу машиналар асосан барвақт ремонтдан чиқариб қўйилди. Ҳозир мавжуд 93 пахта териш агрегатидан 50 таси трактори билан тайёр. 41 тасини эса тракторлари далада ишлайгани учун фақат аппаратлари тўла ремонтдан чиқариб қўйилди. 2 та пахта териш машинаси «Усельхозтехника» устaxonасида ремонт қилиняпти.

Бундан ташқари кўрак тарадиган 27 та машинадан 22 таси тахт. 24 та УПХ—1,5 машинасидан 6 таси, тўқилган пахтани тарадиган 19 та машинадан 6 таси ремонтдан чиқди. Терим агрегатларини сифатли ремонт қилишда Борис Мустақимов, Михаил Боеренко, Иброҳим Рамазонов, Равил Ҳайдаров сингари механизаторлар яхши меҳнат қилишди. Пахта териш машиналари бўйича механик Александр Ашимов техника ремонтининг сифатли бўлиши учун жон қўйдириб ишлармоқда, ўтган йил ҳар бир машина билан мавсумда ўрта ҳисобда 70 тоннадан пахта терилган эди. Бу йил эса механизаторларимиз терим агрегатларининг меҳнат унумини ошириш, ҳар бир машина билан 80 тоннадан пахта териб олишга аҳд қилдилар. Ҳозир хўжалигимизда 93 та пахта териш машинаси бор. Янги машиналар сотиб олиниб, уларнинг сони 100 тага етказилди.

Бу йил биз пахта териш машиналарига ишониб, йиллик пахта тайёрлаш пиланини 10 октябрда бажаришга қарор қилдик. Албатта бу мақсадга эришиш фақат техника воситаларига боғлиқ эмас. Шу билан бирга кадрларга, гўза парваришининг машина теримига

мოსлаштириб ўтказилишига, чекананинг ўз вақтида қилинишига, дефолиация ва бошқа тадбирларнинг сифатли ўтказилишига ҳам боғлиқдир. Ҳар тарафлама пахта тайёрларлиқ кўрмай туриб, бу мақсадга эришиш қийин.

Техникани ишга соддадан, унга жон киргизадиган кадрлардир. Шунинг учун биз механизатор кадрлар тайёрлаш ишига алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Бу йилги мавсумда 100 та пахта териш машинаси ишлайди. Хўжалигимизда 100 дан ортиқ механик-ҳайдовчи бор. Аммо биз машиналарнинг бир ярим сменада ишлайиши таъминлашимиз лозим. Бунинг учун наҳида 150 механик—ҳайдовчи бўлиш керак. Биз йиллардан 30 кишини механизаторлар тайёрлаш олти ойлик курсига жалб қилдик. Бу ёшлар тўрт ойдан бери курсда таълим олмақдалар. Шу кунларда улар билан далаларда амалий машғулотлар олиб бормоқда. Булардан ташқари техника ремонтига актив қатнашаётган слесарлар, механиклардан 10 киши ҳар йили пахта теримида «зангори кема»ларни бошқариб катта мадад бериб келмоқдалар. Бу йил улар шу ишга отланишимокда.

Бизда Эгам Каримов, Абдураим Турдиев, Хошим Турсунов, Қўчқор Шонисомов, Ғуломжон Саъдионов, Бердир Эшмуродов сингари моҳир механик-ҳайдовчиларимиз бор. Улар бизнинг ишонган тоғимиз, қатордаги норини. Улар бор экан юкимиз ерда қолмайди. Улар бултур мавсумда 110—200 тоннагача етказиб пахта териб катта ҳурматга сазовор бўлган эдилар.

Уматқул Иброҳимов бошлиқ 5-бўлимда бултур машина билан пахта теришда юқори кўрсаткичларга эришилди. Бўлим агрономи Ҳамза Мухторов раҳбарлигида механизаторлар ўз агрегатлари билан етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машинада териб бердилар. Қўчқор Шонисомов ўз авеносида етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини машинада териб олди.

Механизаторлар хўжалигимизда етакчи куч ва ҳал қилувчи фигура. Биз уларнинг ғайрат ва ташаббусларига ишониб йиллик пилани 10 октябрда бажаришга бел боғладик.

Областида механизаторларнинг 250 минг тонна пахтани машина билан териб олиш тўғрисидаги аҳдларини бажаришда бизнинг механизаторларимиз ҳам ўз ҳиссаларини қўшдилар. Минг гектар ердаги гўза машина билан чеканга қилинади.

Ҳозир гўза баргини тўқини учун зарур бўлган дефолиантларни тайёрлаш, прицепларни ва пахта ортиб берадиган машиналарни тахт қилиб қўйиш сингари тадбирларни ҳам курашимиз. Маълумки, 50 та пахта териш машинаси трактори билан тахт бўлса ҳам, 44 та пахта териш машинасининг трактори далада ишлаб турибди. Мана шу тракторларни гўза парваришидан бўшаши билан қисқа муддатда ремонтдан чиқариб, мавсумга тайёрлаб қўямиз.

Биз пахтани машина билан териш тўғрисидаги область меҳнаткашлари ташаббусига қўшилиб ва қўлаб-қувватлаб, ўз хўжалигимизда ана шундай тадбирларни амалга ошириш учун курашамиз.

Х. МИРЗАЕВ,
1-«Пискент» совхозининг директори,
М. АБДУҲАКИМОВ,
совхоз партия ташкилотининг секретари,
З. ҒОЗИЕВ,
совхознинг бош агрономи,
Ғ. ТУРДИОХУНОВ,
совхознинг бош инженер.

* Пахта териш машиналари, прицеплар, транспорт тракторлари ремонтини 20 августгача, механик подборщиклар, кўрак териш ва чувиш машиналари ремонтини 15 сентябргача тугаллайлик. * Механизатор кадрларни ўз вақтида тайёрлайлик! * Ғўзани машина теримига мослаб ўстирайлик!

* КПСС СИЁСАТИ—ТИНЧЛИКСЕВАР СИЁСАТ * БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАРБДОР ОБЪЕКТИ * МЕХНАТ УЛУҒЛАГАН АЁЛ

КОМУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ИНСОН ҚАЛБИ НУР

Ҳаётда шундай одамлар бўладики, улар ўз оромларидан кечиб бўлса ҳам ўзгаларнинг кўнглини хушқуд қилишга равшан қилиш учун қўлларидан келган ёрдамни аямасди.

Бибинур опа ана шундай қалби нур инсонлардан.

Кеч куз пайти эди. Зарур иш билан Бўка районидagi «Ленинбод» колхозига боргандим. Кечқурун колхоз клубида пиланинг бакарлигига бағишланган тантанали йилгилик бўлди. Йилгиликда колхоз раҳбарлари сўзга чиқиб, йилнинг тегишли муваффақиятлари тугаллашда ёрдам берганларга учун шафарилик биродарларга миннатдорчилик билдирдилар. Уларнинг айримларига қимматбаҳо мукофотлар берилди. Охириндаги 33-мактаб директори Бибинур Сунгутованинг Нугмоновнага қўл соати, ўқувчиларга эса қимматбаҳо совғалар топширилди.

Кечқурун дўстимнинг уйда меҳмонда бўлдим. Меҳмонлар орасида Бибинур опа ва яна беш-олтита киши ҳам бор эди. Бибинур опа меҳмонлар ичидан икки қўзи оғиз Райимжон исми одамга алоҳида муносабатда бўлмоқда эди. У эҳтиёткорлик билан Райимжон анага чой ичирар, кўнгли тусатган таомлардан едириб қўяди.

Дўстим таъриб берди. Райимжон ака Мадоров 30 йилдан ортиқ физика-математика фанидан дарс бериб келди. У Улуғ Ватан уруши қатнашчиси. Қўзи оғиз бўлиб қолгани уч-тўрт йил бўлди. Турмуш урғоғи Бибинур опа ҳамини унинг атрофида парвоз. Уларнинг турмушидан, оиласидан ҳар қанча ўрнатилган арзийди. Облиқ қишлоқда Бибинур опа ва Райимжон акаларнинг танималлиги одам йўл. Ҳамма уларни анд тарқатувчи, инсонпарвар одам сифатида хурмат қилади.

1940 йил. Бибинур ўқитувчилар тайёрлаш техникумига битирганда эндигина 17 баҳорини кўрган эди. Дастлаб у Ўзбекистоннинг раёонидидаги мактаблардан бирида рус тили ўқитувчиси бўлиб ишлади. Кейинчалик маориф инспектори сифатида фаолият кўрсатди. Шу йиллар давомида у Тошкент педагогика институтининг сиртки бўлимини битириб олган маълумот эгаси бўлди. Ёш педагогининг

ана шундан кейинги фаолияти Охиринда маориф-маданият ишларини ривожлантириш билан боғлиқ.

Бир неча йил Облиқ қишлоқдаги 29-ўрта мактабга директорлик қилди. Мактабда ўқув-тарбия ишларини жонланган. Кейин уни Қорабасов қишлоғидаги қўзи оғиз мактабига йўборишди. У ерда ҳам Бибинур опа ўзининг таълим-тарбия билан ўрнатилган мактаб билан бириктирилди. Дарсларнинг сифати ахшилади. Шу орада у коммунистлар партияси сафарига қабул қилинди. Моҳир педагог ўз касбига янада меҳр қўйди.

Қўзи оғиздаги саноат йиллик мактабга директор бўлиб таъинланганда у ерда бор-йўли 150 бола ўқирди. Нега? Ахир атрофдаги қишлоқларда мактаб ёшидан болалар кўп-ку. Маълум бўлишича, йўл узоқлиги сабабдан қўзи оғиз мактабига қатнай олмади. Янги директор маориф бўлимининг битириб олган маълумот билан совет органлари раҳбар-

лари билан таълим, қўшимча таъбирлар кўрилди. «Янса арча» «Гўшой» каби қишлоқларда 113-сонли мактабнинг филиаллари очилди.

Биз опа билан суҳбатлашиб ўтирганимизда унинг қўлиси кириб қолди.

— Убайдулла, Жўралар келганидан экан сизларни йўқлаб, — деди у, — кундан-кун салом айтишди.

— Улар кимлар?

— Бибинур опа қўлиб қўйди.

— Булар ҳам менинг фарзандларим, — деди у. Сўнг хикоя қилиб берди.

Биз икки-уч педагог тоғ оралиғидан узоқ қишлоқлардан бирига командировкага бордик. Хонадонларга кириб суҳбатлашдик. Худди кечагидек ёдимда турбиди: мен бир аёл билан таълимнинг аҳамияти бора бола югуриб келди. Бошини қўйи эгган ҳолда салом берди. Афтидан у мени ўқитувчи эканлигини сезган, онаси билан қилган суҳбатимиз мазмунидан хабар топган эди.

— Отинг нима?

— Убайдулла, — деди бола.

— Ўқитиш ҳоҳлайсанми?

— Унинг қўзлари чақнаб, қувониб кетди.

— Бўлмасамчи, қишлоғимизда мактаб очилмади?

— Ҳадемай очилади, — дедим мен, — унчага шаҳарга бориб ўқийсан. Ҳоҳласанг олиб кетаман.

— У онасига қаради.

— Шаҳарда қариндош-уруғимиз йўқ бўлса, — деди онаси, — киминида яшайди?

— Агарда рухсат берсангиз, — дедим мен ўзгича бизни-нда яшайди.

Она ҳайрон бўлиб қолди. Рост айтганимиз йўларди у.

— Рост айтганимиз, — дедим мен боланинг онасига, — йўқ деманг ўзгича, ўқитиш жудама хохлар экан.

Шундай қилиб, ўша кунни Убайдулла ва яна Жўра исмли бир болани Бибинур опа ўзи билан бирга олиб қайтди. Фарзандлари қатори уларни қийнатирди, едирди, ўқитди.

Ҳозир Убайдулла Самадов Охириндаги 11-мактабда ўқитувчилик қилади. Жўра Шойдодов эса илмий-техник институтда илмий ходим бўлиб ишлайди.

Самарқанд области, Ургут районида ака-сингли Бекмурза Тоғоев билан Анастасия Тоғоева ўз акаларини қўлириб Облиқ қишлоғига келиб қолди. Ана шунда улар Бибинур опанинг хонадонидан паноҳ топдилар. Бу ғамхўр оила уларни ўз бағрига, тарбиясига оид. Ҳозир Бекмурза ва Анастасия ўрта мактабда ўқимокда.

30 йилдан ортиқ ўқитувчилик қилиб анд тарқатган, жамоатчилик ишларида актив қатнашган, қалби нур, одамларга ғамхўр ва меҳрибон Бибинур опанинг меҳнатларини партия ва ҳукуматимиз юксак қадрлади. Унинг қўлиси ордан ва медаллар беабо турбиди. Халқ маорифи аълочиси.

Райимжон ака ва Бибинур опаларнинг оиласини коммунистлар оиласи деб атайдилар. Дарҳақиқат шундай. Чунки оила аъзоларидан олти киши КПСС аъзосидир.

Э. ҚОДИРОВ,

ПОИТАХТИМИЗДАГИ бадиий наштачилик фабрикаси дўши ҳечқанда ширин-хизматчиларни тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йили пиланини муқаддас илгари бажариш учун астойдил меҳнат қилишгачи. Сунгутов: пех беш мастери О. Мағдоева ва М. Мусаева ўртоқлар иш устида.

А. Тўраев фотоси.

КОМБИНАТ, ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ВА ИСТИҚБОЛ

«Олмалик кон-металлургия комбинатига руҳ ва мис ишлаб чиқаришдан қувватлар қўйилган».

(КПСС XXIV съезди Директивларидан).

Олмалик кон-металлургия комбинати раёонли металлургия саноатининг йиллик корхоналаридан ҳисобланади. Бу ерда ҳар йили мамлакат иқтисодиётига аҳамиятли ўқув кўп миқдорда қўроғини, руҳ, мис, молибден ҳамда бошқа раёонли металл маъданларини қазиб чиқарилади, қайта ишланмоқда.

Комбинатнинг ишлаб чиқариш қувватлари йилдан-йилга кенгайиб бораётган, улар фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосида барпо этилган. Фақатгина ўтган беш йилликда корхонада 136 миллион сўмликдан кўпроқ капитал маблағ ўзлаштирилди. Олтингургит қислотаси цехи, қислород ёрдамида эритиш комплекси, мис қўдалари цехи, фойдаланишга топширилди мис эритиш заводида эса қислород станцияси иш бошлади. Тажриба глинозем цехи, қўроғини руҳ заводи ва бошқа объектлар ишга туширилди. Раёонли металлургиянинг йиллик корхонаси — руҳ заводи комплексининг бўлиб эъланиш комбинат меҳнатчилари, шунингдек, Олмалик шаҳридаги курилтиш-монтиж таъкилотлари коллективларининг меҳнатдаги катта зафари бўлди.

Рух заводидаги ишга туширилиш билан комбинат икки тармон — мис-молибден ва қўроғини-руҳ ишлаб чиқариш мўжассамланган корхонага айланди. Бу ишлаб чиқаришлар тўла технологияга эга. Маъданларни қазиб чиқариш — саралаш ва тоза металл ҳамда металл прокатларини ишлаб чиқариш жараёналари бир ерга тўланди.

Бундан ташқари, қатор пехларни реконструкция қилиш; асбоб-ускуналарни модернизациялаш, янги техника ва технологияни жорий

этиш, комбинат коллективи фаолиятининг асосий ишлаб чиқаришлар ва техник интисодий кўрсаткичлар бўйича анча ахшилланишига олиб келган бошқа қатор тадбирлар ҳам амалга оширилди.

Беш йиллик мобайнида комбинатда саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳажми икки баравар ордиги. Тоза мис тайёрлаш 2,9 баравар, олтингургит қислотасини ишлаб чиқариш 4,1 баравар кўпайди. Тайёрланган маҳсулот сифати ахшилланди. Юксалишнинг 70 проценти меҳнат унвондорлигини ошириш ҳисобига бўлди, ишонч хизматчиларнинг ўртача маоши миқдори 24,8 процент ордиги.

Планлаштириш ва интисодий раёонлаштиришнинг янги системасига ўттиш комбинат учун жуда кўп наф келтирди. Коллектив ишнинг интисодий кўрсаткичлари муттасил ахшилланиб бормокда. Тоғвар маҳсулотини тайёрлаш учун харажатларни камайтириш йўли билангина 1 миллион 623 минг сўмлик маблағ тежаб қолинди. Моддий раёонлаштириш фонди 5 миллион 460 минг сўмлик ташкил элди. Бу пландаги қараганда 300 минг сўмдан кўпирди. Ишлаб чиқаришнинг ривожлантириш фонди эса планда белгиланганидан салкам 800 минг сўмлик кўп бўлди.

Коллектив СССР раёонли металлургия министрининг корхоналари ўртасидаги социалистик муносабатда ҳам олдинги ўринларини эгалламоқда. Фақатгина ўтган йилнинг ўзида иккинчи, учинчи ва тўртинчи кварталлардаги самарали меҳнат тўғрисидаги комбинат ахли уч марта министрининг кўчма йўналиш байроғи ва пул мукофотини олди. Юбилей йили давлат плани муқаддас аҳамиятга эга йилга — 21 декабрда шараф билан бажарилиди.

Металлургия ўтган беш йилликда қўлга киритилган ютуқларини янада мустаҳкамлади. КПСС XXIV съезди ва 1971 йил давлат планини муқаддас илгари бажариш юзасидан эътиборига юксак маъмуриятлар олишди ҳамда республикамизнинг барча меҳнат-

чиларини шундай янги марраларни белгилашга даъват эдилар. Меҳнатсеварларнинг бу ташаббусини Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети маъқуллади. Металлургия партияси XXIV съезди шарафига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарилади.

Социалистик муносабат ҳар томонлама ахшиллаётганда, Коммунистик меҳнат тантанаси учун кураш моддий ва маънавий томондан раёонлаштирилади. Ҳозир бу ватанпарварлик ҳаракатида турт корхона, 26 цех, 154 участка ва бўлим 359 бригада ҳамда смена қатнашмоқда. 7 мингдан ортиқ ишчи-хизматчилар коммунистик меҳнат сарбдорлари деган шарафли ном остида меҳнат қилишгачи. Коммунистик меҳнат коллективлари қаторида бир корхона, 16 цех, 100 га яқин участка, бўлим ҳамда 210 бригада ва сменани кўриш мумкин.

Ишлаб чиқариш йлғорлари ва новаторлар коллектив ютуқларига муносиб ҳисса қўшимокда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Райимжон ака қўриқлаш станциянинг машинисти Ф. Сапаров, қўроғини қопи экскаватор машинисти М. Толамачев, қўроғини саралаш фабрикаси флотатори Н. Воспитанникова, мис эритиш заводи ишчиси Г. Довдиков ўртоқлар шудар жумласидандир.

Комбинат коллективини техника тараққийига катта эътибор бермоқда. Шунинг учун ҳам янги асбоб-ускуналарни, прогрессив технологияни жорий қилиш соҳасида анчагина ишлар қилинди.

Ҳаммага маълумки, СССР халқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўъалланган Директивларида Ўзбекистонда раёонли металлургия ривожлантириш, жумладан В. И. Ленин номи Олмалик кон-металлургия комбинатини кенгайтириш алоҳида таъкидланган. Бу корхона истиқболда янада порлоқ эканлигиндан далolat беради.

Мамлакатимиз халқ ҳўжалигида

турли хил рангли металлларга бўлган эҳтиёж тобора ортиб бораётганлиги тўғрисида Олмалик кон-металлургия комбинатини кенгайтириш, унинг янги-янги ишлаб чиқариш қувватларини фойдаланишга топшириш, маҳсулот сифатини ахшиллаш ва таъинларини арзонлаштириш юзасидан олиб, борилаётган ишлар қўламини яна кенгайтириш учун тўққизинчи беш йилликда катта ҳажмдаги капитал маблағларини ўзлаштириш назарда тутилмоқда. Яқин 2-3 йил ичидида комбинатда ҳамма мис концентратларини тўла қайта ишлаб йўлга қўйилди. Мис, металл руҳи, қимматбаҳо металллар ишлаб чиқаришнинг анча қўлайтириш мўъалланган. Мис қўдаларини тайёрлаш 6,6 баравар, олтингургит қислотасини ишлаб чиқариш 1,5 баравар ордиги.

КПСС XXIV съезди Директивларида маъданлардан металл айтириш олишнинг қўлайтириш, қўла қайта ишлаш имконини берадиган бирикчи технологияни схемаларини кенг йўналиш юзасидан аниқ ваифалар белгиланган. Комбинат сарбдорчилари, металлургия, кончилари ана шу ваифаини муваффақиятли бажаришнинг удачида қийнадилар. Чунки, улар ҳам аниқдан комплекс фойдаланиш ва уни қайта ишлаш бўйича катта тажриба тўпладилар. Янги беш йиллик мобайнида 11 та ҳар хил металл концентратлари олинди, яъни саноат раёонли қўдалариди маъданлар тарихида бўлган барча металл қиллари бир-биридан ажратиб олинадиган бўлди.

Н. ХАСИМОВ,

Тошкент области партия комитети саноат, транспорт ва алоқа бўлими инструктори.

МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ РАЙОНЛАРИ, ШАҲАРЛАРИ, ПОСЕЛКА ВА ҚИШЛОҚ

СОВЕТЛАРИГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВЛАРИНИНГ ЯҚУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

1971 йилнинг 13 июнь йқинабо кунини меҳнаткашлар депутатлари раёонлар, шаҳарлар, посёлкалар ва қишлоқ Советларига сайловлар бўлиб ўтди. Область ижроия комитети томонидан олинган маълумотларга кўра область бўйича меҳнаткашлар депутатлари 10 та район, 9 та шаҳар, 16 та посёлка ва 102 та қишлоқ Советига депутатлар сайланган.

Сайловлар сайловчиларнинг катта сисбий кўтаринкилиги, ушқоқлик ва активлиги ваифатида ўтди.

Район Советига ўтказилган сайловларда сайловчиларнинг 99,99 проценти, шаҳар Советига ўтказилган сайловларда 99,99 проценти, посёлка Советига ўтказилган сайловларда 99,99 проценти, қишлоқ Советларига ўтказилган сайловларда сайловчиларнинг 100 проценти қатнашди.

Коммунистлар билан партиясизлар блокнинг район Советига номзодлари учун 99,93 процент, шаҳар Советларига номзодлари учун 99,73 процент, посёлка Советларига номзодлари учун 99,73 процент, қишлоқ Советига номзодлари учун 99,93 процент овоз берилди.

Хаммаси бўлиб район Советларига 1.425, шаҳар Советларига 1.300, посёлка Советларига 1.149, қишлоқ Советларига 6.754 депутат сайланди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Пахтаобод қишлоқ Советига сайлов ўтказувчи сайлов округларидан бирида депутатликка номзод қўйилган овозини ололмади ва сайланмай қолди. Пахтаобод қишлоқ Совети ижроия комитетининг қарори билан ана шу сайлов округи бўйича янги сайлов ўтказиш тайинланди.

Шундай қилиб, Тошкент области бўйича меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, посёлка ва қишлоқ Советларига 10.628 депутат сайланди. Депутатларнинг орасида 48,6 процент, ёки 5.163 киши хотин-қиз, 45,7 процент ёки 4.861 киши КПСС аъзоси ва аъзоласи кандидатлар, 32,8 процент ёки 3.473 киши, 31,3 процент ёки 3.392 колхозчи бор.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

учун 99,77 процент, қишлоқ Совети номзодлари учун 99,93 процент овоз берилди.

Хаммаси бўлиб район Советларига 1.425, шаҳар Советларига 1.300, посёлка Советларига 1.149, қишлоқ Советларига 6.754 депутат сайланди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Пахтаобод қишлоқ Советига сайлов ўтказувчи сайлов округларидан бирида депутатликка номзод қўйилган овозини ололмади ва сайланмай қолди. Пахтаобод қишлоқ Совети ижроия комитетининг қарори билан ана шу сайлов округи бўйича янги сайлов ўтказиш тайинланди.

Шундай қилиб, Тошкент области бўйича меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, посёлка ва қишлоқ Советларига 10.628 депутат сайланди. Депутатларнинг орасида 48,6 процент, ёки 5.163 киши хотин-қиз, 45,7 процент ёки 4.861 киши КПСС аъзоси ва аъзоласи кандидатлар, 32,8 процент ёки 3.473 киши, 31,3 процент ёки 3.392 колхозчи бор.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

ТИНЧ-ТОТУВ ЯШАШ

муҳим проблемаси сифатида баҳолаган эди.

В. И. Ленин тарихий шароит ва тенденцияларни чуқур таҳлил этиш асосида социал тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш мумкинлиги ҳақидаги масалани ишлаб чиқди ҳамда уни халқаро майдондаги синфий курашнинг ўзига хос формаси, деб қўрсатди.

Доҳий қўйидагиларни асослаб ва исботлаб берди: биринчидан, икки қарама-қарши системадаги давлатларнинг бутун бир тарихий давр мобайнида ёлма-ёл яшаш мумкин эмас; иккинчидан, социализм мафсаалари нуқтан-назаридан қараганда бундай тинч-тотув яшаш формаси зарурий ҳол бўлади, айнаи чоңда мақсадга мувофиқдир; учинчидан, тинч-тотув яшашнинг реал имконияти бор ёки, Ленин таъбири билан айтганда, социалистик ва капиталистик давлатларнинг социал-иқтисодий системалари қарама-қарши бўлиши ва империализмининг агрессив ҳаракатларига қарамай, «тинч бўлга яшаш» имконияти бор.

В. И. Ленин янаон иқтисодий тараққиётнинг ахшиллари, СССРнинг тинчликсеварлик сисбатини кенг меҳнаткашлар омаи-си жомидан қўллаб-қувватлашни, империалистик лагерини ўзиди қарама-қаршиликлар ана

шундай тинч-тотув яшаш учун объектив шароит яратиб беради, деб бир неча марта таъкидлаб ўтган эди.

Кейинги ўн йилликлар мобайнида СССР ва капиталистик дунё ўртасидаги муносабатлар турлича бўлди. Бироқ умумий тенденция — капитализм позицияларининг заифлашуви ва социализм, миллий-эоодлик ҳаракати, барча социал тараққиёт кучларининг мустаҳкамлаш тенденцияси — олға қараб ўзига тўхтовсиз йўл очиб берди.

Дунё иқтисодида кучлар нисбатиди чуқур ўзгаришлар социализм ва капиталистик давлатлар ўртасидаги муносабатларнинг объектив мазмунини, шароити ва истиснолариди жиддий ўзгаришлар руи беришга сабаб бўлди. Бироқ, бу соҳадаги янги ҳодисалар ҳам Совет Иттифоқи ташқи сисбатининг ленинча йўли тўғрилигини батамом тасдиқлаб турбиди.

Халқаро майдонда синфий курашнинг ўзига хос шакли сифатида турлича тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш моҳияти ҳозирги босқичда ҳам ўзгаргани йўқ. Балки унинг аҳамияти сезиларли дара-

жада ўсди. Тинч-тотув яшашнинг мумкинлиги ва мақсадга мувофиқлигини иборат илгариги факторлар қаторига янги факторлар қўшилди. КПСС Программасида ўқитиб ўтилганидек, тинч-тотув яшаш принципи кучга, кишилик жамияти тараққиётининг объектив заруратида айланди.

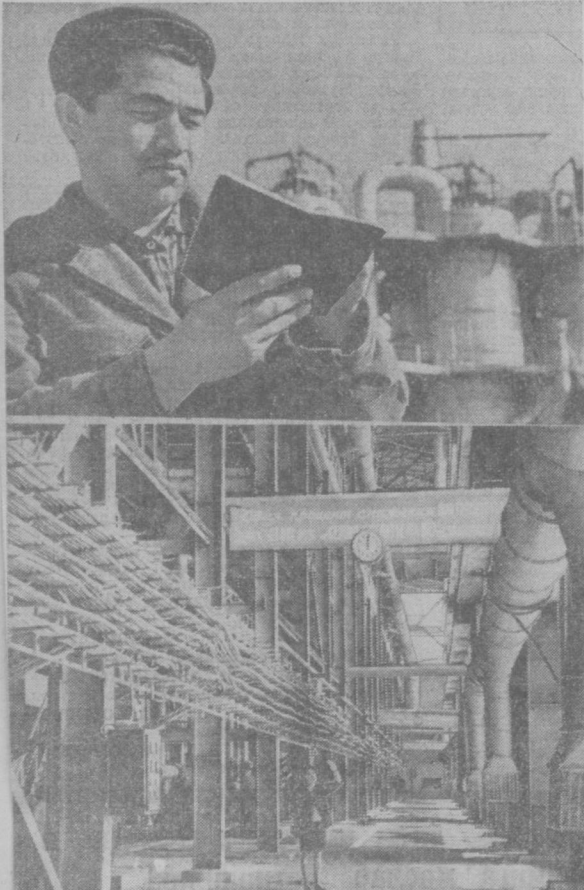
Ҳозирги шароитда социалистик ва капиталистик мамлакатлар, биринчи навбатда СССР ва АҚШ ўртасидаги муносабатлар жуда мураккабдир.

Бир томондан, империализмининг агрессивлиги ҳусуянати ўзгармай қолганлиги, унинг социализм билан бўлган тарихий недимовчиликни ҳал этишда қарбни воситалардан воз кечишни истамаслиги, милитаризмининг кучайиши ва тўхтовсиз қуролланиш пойгайси, социализмга қарши ва контрреволюцион ҳаракатларнинг активлашганлиги — ана шунларнинг барчаси икки система ўртасида иқтисодий ҳаётнинг ҳамма соҳаларидаги курашнинг кучайиши ва қўламини кенгайтиришга, ўзаро муносабатларнинг ўхтин-ўхтин кескинлашувиға сабаб бўлмадан қолмайди.

Иккинчи томондан, социал-иқтисодий системаларнинг бир-бирига қарама-қарши бўлишига қарама-қарши муносабатлар соҳасида бир қатор шундай проблемалар ҳам борни, бу проблемаларнинг ҳал этилишидан социалистик давлатлар ҳам, капиталистик давлатлар ҳам объектив равишда манфаатдордирлар.

Гарб давлатларининг социалистик мамлакатлар билан амалий муносабатлар ўрнатилган манфаатдорлиги социализмининг иқтисодий потенциални ўсиб бораётганлиги ва савдо айирбошлаш имкониятлари билан ҳам, капиталистик дунёда бозор проблемасининг кескинлашиб, империализмининг кучи қарама-қаршиликлари чуқурлашиб бораётганлиги билан ҳам харақтерланади. Иаҳон иқтисодий алоқаларининг ривожланишини ҳозирги замон илмий-техника революцияси, ишлаб чиқариш кучларининг тараққиёт этиши, халқаро меҳнат тақсимотини кучайтириш тенденцияси, алоқанинг янги воситаларини вуқудга келтириш соҳасидаги муваффақиятлар объектив тарзда тақозо қилиб турибди.

КПСС янги шароитни анализ қилган ҳолда ўзининг XX — XXIV съездлари қарорларида,

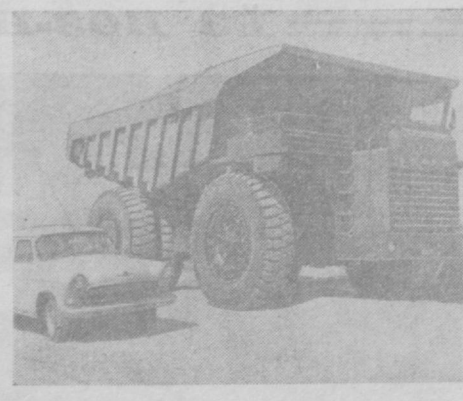
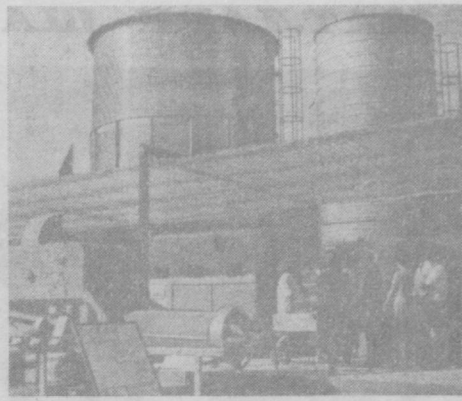

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗДА

♦ **ОДЕССА.** Бутунитифоқ селекция институтининг олимлари ўтган беш йилликда давлатга сабзавот маҳсулотларининг 28 янги намини топширишди. Суратда: институт селекционери П. Ф. Гаркавий илмий ходим А. А. Линчевский билан институт боғида.

♦ **ВИЛЬНЮС.** Бу ерда Германия Демократик Республикасининг қишлоқ ҳўжалиги ва озиқ-овқат саноати министрлиги машинасозлигининг выставкеси очилди. Суратда: выставка қатнашчилари янги агрегатларни кўздан кечиришмоқда.

♦ **МИНСК.** Беларуссия автомобиль заводида янги бешйилликда 75-тонналик БЕЛАЗ—549 юк ташиш машинаси ишлаб чиқарилади. Ҳозир янги машиналар синовдан ўтмоқда. Суратда: БЕЛАЗ—549. (ТАСС).

Оққўрғонликлар Янги- йўл далаларида

ЯНГИЙЎЛ. (Телефон орқали олинди). Бу йил икки йirik пахтакор район — Оққўрғон ва Янгийўл деҳқонлари ўзaro мусоабалашмоқдалар. Улар тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида она-Ватан хирмонига 162 миң тонна «оқ оltин» етказиб бериш юзасидан соҳадалик мажбурият қабул қилгандар. Бу катта мажбуриятни муваффақиятли адо этиш учун ҳар иккала район дала меҳнатчилари астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Янгила янгийўлликлар ана шу мажбуриятни қандай бақараётганликлари кўздан кечириш мақсадида мусобададош оққўрғонликлар бу ерга келишлар. Ўзaro текшириш бригадасига Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари С. Топоров бошчилиги қилди. Оққўрғонликлар икки кун давоми-

да барча қолхоз ва совхозларда бўлиблар ва янгийўлликлар тўра парваршиш асосан янги олиб бормоқдалар ва мўл ҳосилга пухта замин тайёрламоқда, деган хулосага келишлар.

«Ленинизм», «Интернационал», «Коммунизм» қолхозларида ва Турсуной Оқунова, М. Султонов, С. Хидиралиев ўртоқлар раҳбарлиги қилаётган пешқадам бригадаларда гўзалларнинг ўсиши, ривожланиш меҳмонлар қаноат ҳосил қилдилар. Бу қолхоз ва бригадалардаги барча майдонларда гўза текис понага кирган ва июнь ойининг биринчи ҳафтасида гуллаб бошлаган. Демак, деҳқонлар гўзани яхши парваршиш қилиб уни ерга қилиб ўстиришмоқдалар. Бу илғорлар даласида сўғориш ва култивация юқори сифатли ўтказилмоқда. Далаларда ўт йўри. Лекин мусобададошлар ҳам

ма қолхоз ва совхозларда ҳам дала ишларида одамлар тўра сафарбар этилмаганлигини, айрим жойларда агрегатхонна қондаларига қилоф равишда иш қилинётганлигини аниқлашди. Шундай ҳўжаликларда гўзани сўғориш муддатлари ўтказиб юборилмоқда. Натижада экин суст ривожланаётди. «Октябрь 40 йиллиги қолхоз» ва «Партия XXIV съезди» совхозида сувчилар учун қулай шароит яратиб берилмаган, сувдан тежаб-теграб фойдаланишга эътибор қилинмаётди.

Шу билан бирга оққўрғонликлар қишлоқ ҳўжалик зараркуналларига ва касалликларига қарши кураш яхши йўлга қўйилмаганлигини аниқлашди. Собир Раҳимов номли қолхозда гўзаларга ҳашарот тушганлиги маълум бўлганига қарамай шу қолхознинг бош агрономи Юсу-

пов уларга қарши кураш учун зарур ишларни амалга оширмаётди. Қолхозда ҳашарот молдлар ва уларни ишлатадиган илчи кучлари етарли. Раҳбарларнинг беғамлиги натижасида ёш гўзалар ҳашаротдан зарарланмоқда.

Текшириш якуналари ҳар бир ҳўжаликда ва район партия комитети бюро мажлисида кенг муҳокама қилинди. Янгийўлликлар ўз дўстлари томонидан аниқланган камчиликларни тезда тугатиш, гўзаларни сўғориш, сифатли култивация қилишга, ҳашаротга қарши курашни кучайтиришга қаратилган тадбирларни тезда амалга оширамиз деб оққўрғонликларни шонтирдилар. Улар мўл ҳосил етиштириш йўлида астойдил меҳнат қилишга сўз бердилар.

Жаҳон Янгиликлари

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНING СУРИЯДА БЎЛИШИ

ДАМАШҚ, 16 июль. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. Матчонов бошчилигида расмий дўстлик визити билан Сурияда меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети делегацияси Совет Иттифоқи ердамида қурилаётган Фирот тўғи қурилишини бориб кўрди. Делегация аъзолари қурилишдаги ишларни кўздан кечириблар, суриялик ишчилар ва инженерлар билан, шунингдек, совет

мутахассислари билан суҳбатлашдилар. Фирот тўғи ишлари билан шуғулланувчи министр Мунир Вануус меҳмонларни табриқлаб, Совет—Сурия ҳамкорлигининг Сурияни иқтисодий ривожлантириш учун бўлган аҳамиятини юксак баҳолади. Барпо қилинган ва ҳалқларимиз ўртасидаги бузилмас дўстлик равиш бўлиб қоладиган Фирот гидроэнергетика комплексини ана шу ҳамкорлиқнинг энг ёқин далили бўлиб хизмат қилади, деб таъкидлади у.

ХИМИЯ ОДИМЛАРИ

ПХЕНЬЯН. Бузғур қишлоқ ҳўжалигига бир миллион 500 миң тонна химиявий ўғитлар берган халқ Кореяси химия саноатининг корхоналари шу кунларда жадал суратлар билан ишламоқда. Химиядаги химиявий ўғитлар комбинати қишлоқни химиязиллашга катта ҳисса қўшмоқда. Ҳозирги кунда бу комбинат 1960 йилдагига қараганда 2,4 барабар кўп маҳсулот бермоқда. Корея меҳнат партиясининг V съезди белгилаб берган олти йиллик халқ ҳўжалик пилани йиллари мобайнида Корея Халқ Демократик Республикасида химиявий ўғитлар ишлаб чиқариш икки барабар, гербицидлар ишлаб чиқариш 4,5 барабар кўпаяди. (ТАСС).

ҚАДИМИЙ ЎЛКАНИНГ ЁШЛИГИ

Миср ер-юзисида энг қадимий мамлакатлардан бўлиб, эраимиздан олдинги тўрт минг йиллардаёқ кучли давлат сифатида мавжуд эди. Қадимий Мисрда фан, санъат, музика, қурилиш санъати ва адабиёт анча ривожланган бўлиб, ҳозиргача сакланиб келатган улкан пирамидалар, ҳашаматли қаср ва саройлар мамлакат ўтмишига ёрқин далиллар.

Бироқ, Мисрнинг шон-шўҳрати аста-секин сўнаборди. Чунки, бу мамлакатда ўнлаб асрлар мобайнида босқинчилар эгаллик қилдилар. Миср туپроғи навабга-наваб грек, турк, инглиз ҳўкмдорлари оғи остида топталди. Ниҳоят, 1952 йил 23 июлда монархия тузуми ағдариб ташланди. 1953 йил 18 июнда эса Миср Республикаси деб эълон қилинди.

Республика ҳўкумати мамлакатнинг сиёсий-иқтисодий мустаклигини мустаҳкамлаш йўлида бир қанча ҳаётий тадбирларни амалга оширди. 1956 йилда Англия ўз аскарларини Мисрдан олиб чиқиб қўришга мажбур бўлди. Шу йилнинг июлида Сувайш канални национализация қилинди.

1958 йил февралда Миср билан Сурия бирлашган—Бирлашган Араб Республикаси деб эълон қилинди. Бироқ, 1961 йил сентябрдаги Дамашқ ҳарбий тўнтаригидан сўнг, Сурия Бирлашган Араб Республикасидан ажралиб чиқди.

1967 йил июнь ойида халқларо империализмнинг ва биринчи навбатда АҚШнинг қўллаб-қувватлаши билан Исроил босқинчилиги Миср ва бошқа араб давлатларига қарши уруш бошлади. Уларнинг мақсади Миср ва бошқа араб давлатларига ўтказилаётган прог्रेसив сиёсатни барбод қилишдан иборат эди. Бироқ, СССР бошқик социалистик лагерининг араб халқига кўрсатётган ҳар томонлама ёрдам натижасида империалистларнинг тузган режаклар барбод бўла бошди.

Бирлашган Араб Республикаси Исроил босиб олган қўришни озод қилиш учун кўпгина амалий тадбирларни кўрди. Бирлашган Араб Республикаси Исроил қўрилишлари томонидан босиб олинган араб территорияларини батамом озод қилиш ҳақида 1967 йил 22 ноябрда қабул қилган резолюциясини амалга ошириш учун муҳим тадбирларни қўллаб келмоқда. 1970 йил июль ойида БАР ҳўкумати мажкур мақсада уруш ҳаракатларини вақтинча тўхтатишга розилик берди.

1952 йил июль революциясидан сўнг Бирлашган Араб Республикасида мамлакат учун муҳим прогрессив иқтисодий-иқтисодий ўзгаришлар юз берди. Бу эса, миллий эконоимиканинг ривожланишида ва мамлакат сиёсий мустаклигини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнади. Натижада, барча йирин саноат, молия, транспорт соҳаларининг муҳим қисми давлат иқтиёрига ўтди. Ташқи ва ички савдода давлат назорати ўрнатилди. Саноатда металлургия, авиация, автомобилсозлик, электротехника, химия-фармацевтика ва бошқа хил янги саноат тармоқлари вужудга келди.

Қишлоқ ҳўжалигида аграр реформа давом этмоқда. 1969 йилда хўқуқий ер эгаллигини маълум даражада чеклашларни янги қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, бир кишига илгари 100 феддан ўрнига (1 феддан — 0,42 га) 50 феддан қилиб белгиланган, қишлоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Қишлоқ ҳўжалигида мамлакатда муҳим роль ўйнади. Маҳсулот ерларнинг кўп қисми йирин ер эгалари қўлида бўлиб, кўпгина деҳқон ҳўжаликлари халқ ҳам ерсида. Шунинг учун ҳам янги ерларни ўзлаштириш масаласи кўп тартибдаги асосий масала бўлиб қолади. 1970 йил июль ойида, яъни мамлакат революциясининг 18 йиллиги муносабати билан Нил вадийсининг шарқий ва ғарбий-шимолий қисмида янги ўзлаштирилган ерлардан 30 миң федданни ерси деҳқонларга тақсимлаб берилди. Шунингдек, янги ўзлаштирилган ерларда 12 қишлоқ ҳўжалик кооперативи ташкил топиб, салкам 500 ҳўжаликни бирлаштирди.

БАР ҳўкуматининг мамлакат ичарисида ўтказатган муҳим иқтисодий-иқтисодий сиёсати меҳнатчилар халқ аҳволининг яхшиланиб боришига икбий таъсир кўрсаталди. Масалан, иш ҳақининг минимум миқдорининг белгиланиши, давлат олий ўқув юрларида бепул ўқитиш каби бир қанча тадбирлар ана шулар жумласидандир.

Бирлашган Араб Республикасининг саноати, қишлоқ ҳўжалиги,

энергетикаси, миллий кадрларни тайёрлаш ва бошқа соҳаларнинг ривожланишида Совет Иттифоқининг ҳиссаси инҳосиз. Совет Иттифоқи ва социалистик давлатлар қурилаган объектларни машина ва турли жиҳозлар билан таъминлаб келмоқдалар. Бирлашган Араб Республикаси эконоимиканинг ривожланишида Совет Иттифоқи ердамида қурилган Асвоп гидроэнергетика номиядек нишооти асосий роль ўйнайди.

Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида иқтисодий ва маданий алоқалар йилдан йилга ривожланиб бормоқда. Хелдон металлургия заводини реконструкция қилиш программаси Совет Иттифоқининг ердами билан амалга ошириляпти. Завод 1972 йилда бир ярим миллион тонна металл беради. Ҳозир Хелвонда ишлаб турган совуқ прокат цехлари йилга 250 миң тонна юпка пўлат тузунга ишлаб чиқарапти. 1970 йилда Совет Иттифоқи ердами билан ат-Тахир виллоятида қурилган механизациялаштирилган қишлоқ ҳўжалик фермасини мингдан ортқ қишлоқ ҳўжалик машиналари ва ускуналари билан бирга Миср халқига ҳадя қилинди.

1971 йил 25 майда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Бирлашган Араб Республикаси президенти ва Араб Социалистик иттифоқининг Раиси Анвар Садатнинг тақдирига мувофиқ ғайри расмий дўстона визит билан Қўриқта борди. Н. В. Подгорнийнинг мана шу сафариди, 1971 йил 27 майда Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида Шартонома имзоланди. Шартономада ахдлашувчи томонлар иқтисодий ва илмий-техникавий соҳаларда, саноат, қишлоқ ҳўжалиги, сув ҳўжалиги, ирригация, табиий ресурсларни нишга солиш, энергетикани ривожлантириш, миллий кадрларни тайёрлаш ва эконоимиканинг бошқа соҳаларида бундан буён ҳам ҳар томонлама ҳамкорлигини кенгайтириш таъкидлаб ўтилган. Шунингдек, Яқин Шарқда мустаҳкам ва одилона тинчликка эришиш ва уни таъминлаш йўлида куч ва ғайрат сарфлашни қатъий билан давом эттиришга кўзда тутилган.

Барча совет халқи эрксевар араб халқининг тинчлик фронтда олиб бораётган энг ушига тилакдошдир.

**Т. ФАЙЗОВ,
И. УСМОНОВ.**

лоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Қишлоқ ҳўжалигида аграр реформа давом этмоқда. 1969 йилда хўқуқий ер эгаллигини маълум даражада чеклашларни янги қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, бир кишига илгари 100 феддан ўрнига (1 феддан — 0,42 га) 50 феддан қилиб белгиланган, қишлоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Қишлоқ ҳўжалигида аграр реформа давом этмоқда. 1969 йилда хўқуқий ер эгаллигини маълум даражада чеклашларни янги қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, бир кишига илгари 100 феддан ўрнига (1 феддан — 0,42 га) 50 феддан қилиб белгиланган, қишлоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Қишлоқ ҳўжалигида аграр реформа давом этмоқда. 1969 йилда хўқуқий ер эгаллигини маълум даражада чеклашларни янги қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, бир кишига илгари 100 феддан ўрнига (1 феддан — 0,42 га) 50 феддан қилиб белгиланган, қишлоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Қишлоқ ҳўжалигида аграр реформа давом этмоқда. 1969 йилда хўқуқий ер эгаллигини маълум даражада чеклашларни янги қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, бир кишига илгари 100 феддан ўрнига (1 феддан — 0,42 га) 50 феддан қилиб белгиланган, қишлоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Қишлоқ ҳўжалигида аграр реформа давом этмоқда. 1969 йилда хўқуқий ер эгаллигини маълум даражада чеклашларни янги қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, бир кишига илгари 100 феддан ўрнига (1 феддан — 0,42 га) 50 феддан қилиб белгиланган, қишлоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Қишлоқ ҳўжалигида аграр реформа давом этмоқда. 1969 йилда хўқуқий ер эгаллигини маълум даражада чеклашларни янги қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, бир кишига илгари 100 феддан ўрнига (1 феддан — 0,42 га) 50 феддан қилиб белгиланган, қишлоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Қишлоқ ҳўжалигида аграр реформа давом этмоқда. 1969 йилда хўқуқий ер эгаллигини маълум даражада чеклашларни янги қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, бир кишига илгари 100 феддан ўрнига (1 феддан — 0,42 га) 50 феддан қилиб белгиланган, қишлоқ ҳўжалик кооперативлари кун сайин ривожланиб бормоқда.

Узоқ-яқин йўлга борар бўлсангиз...

Диспетчер ҳўноб. Алалли бита ҳам таник қўришмайд. Яна ўн минутдан сўнг Ленинград—Тошкент рейсида қатновчи самолёт кўнади. Вақт аламаҳал бўлиб қолган. Шу пайт кўк чирогини миллилатиб такис кела бошлади. Йўловчилар тур этиб машинага югуришди.

Наҳотки, Тошкентден шахри азимда таксилар анқонинг уруғи бўлса,— деди ўрта-ёшларга борган, кастоминия-беллагига-ташлаб олган кўз ойнакли киши ҳайдовчига.

Шофер йўловчи эътирозга жавобан мийғида кўлиб қўйди.

Унчалик эмас, муллака. Айб-диспетчерда. Паркингга кўнгирок қилимайдми. Радио телефонларимиз уззу-кун ишлайди. Беш-ўн минут ўтар-ўтмас таксилар тўлиб кетди бу ерда.

Эюкар Далабосов шундай деганида стартерни босди. Машина енгилгина силкиниб, равон юриб кетди.

Ҳақиқатда, тақсичи айтганича бор. Бундан етти-саккиз ой мукаддам тақсичи этилган 7-таксомотор парк машиналари бутунлай радио-телефон билан

жиҳозланган. Қуни кеча паркида бўганимизда бунга тўла йишон ҳўсил қилиди. Ташкилот директори Заъия Бадалиев қисқа муддат ичида амалга оширилган тадбирлар, йўловчиларга кўрсатилган хизмат, илғор тақсичилар ҳақида гўрурланиб ҳўноқ қилади:

— Йўлда Богдан Хмельницкий қўлисига қурилган кўришга кўзингиз тушган бўлса керак. Яқин-яқинларга кўриш ости бонор, бўм-бўш ётарди. Биз шу ерда машиналар турувиш гараж барпо этдик. Бугун-эрта уни девор билан ураб оламиз.

Бундан ташқари таксиларнинг кўп бари бонор туриб қолганига ҳеч қўйиш масаласида, автошиналарнинг агрегат усулида ремонт қилиш йўлига қўйилди. Профилактика ишлар эса эндиликда фақат кундузи — ҳайдовчи оқатланаётган пайтда амалга ошириляпти. Пировадидла пландаги 0,72 процент ўрнига 0,86 процент тақсичинг доимо йўловчилар хизматида бўлишига эришилмоқда.

Пойтахтимизнинг кенжа таксомотор паркида амалга оширилган иборатли тадбирлар шуларига эмас, йўловчиларга

хизмат кўрсатиш маданиятини яндада ошириш, ҳаракат қонунқондорлиги рию қилиш, кишилар билан ўзaro ҳўшмуомиялада бўлиш каби масалалар бўйича тез-тез йиғилишлар ўтказилиб турибди.

Яқинда паркида бўлиб ўтган партия мажлисида КПСС XXIV съезди қарорларига жавобан оширилган социалистик мажбурият қабул қилинди. Тақсичилар йўловчилар ташкил йилликланини 20 декабрда адо этишга, минглаб литр бензин, кўлаб ақитиб қисмлар тежаб қолдириш, мингларча кишиларнинг узоғлиги яқин қилишга аҳд қилишлар.

Тақсичиларимиз эса ефбларни устидан албатта чиқариблар, дейди ўртоқ Бадалиев. Партиямиз съезди мусоабати билан олинган мажбуриятни бекамий кўст бажардик. Фақат биринчи кварталнинг ўзида мўлкадидан ташқари ўн мингдан ортқ йўловчининг ҳўжати чиқарилиди. Пассажирлар ташкил май ойи пилани ҳам 105,6 процент қилиб бажарилиди. Буюртмачилар сони эса ой сайин 3—4 миң кишига ортқ бориляпти.

**М. МИРПУЛОВА,
Ш. МУХАММАДЖОНОВ.**

ябрь байрамига ҳўздан чиқаришга қарор қилганимиз. Бригадининг кўпчилиги азбоси куллик иш нормасини 130—140 процентдан бажармоқда. Семен Охотин, Алла Иванова, Кожид Бобоқонов, Юнус Махмудов, Хамиджон Тўхтасинов ва Рўзимурад Ашуров кабилар ана шундайлардан. Бригадининг каттадан-кичиги объектни белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш учун ҳўрмай-толмай меҳнат қилмоқда.

Қ. МАЛИКОВ.

ПЕШҚАДАМ БРИГАДА

Ўртоқ Роман Багалов бошлик комплекс бригада «Главташкентстройга» қарашли 153-трестнинг 3-қўрилиш бошқармасида пешқадамлардан бири ҳисобланади. Улар қўли билан бунёд этилган мажмурий, маданий ҳамда турар-жой биноларни ҳўкумат комиссияси томонидан доимо юқори баҳоланади. Пешқадам

бригада ҳозирги кунларда Шота Руставели қўлисида қад кўтараятган тўрт қаватли бионинг сўнгги қаватига қурилиш ишларини олиб бормоқда.

— Бино Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти студентлари учун ётоқхона вазифасини ўтайди,— дейди бригадир. — Биз объектни муддатидан икки ой илгари, яъни по-

ябрь байрамига ҳўздан чиқаришга қарор қилганимиз. Бригадининг кўпчилиги азбоси куллик иш нормасини 130—140 процентдан бажармоқда. Семен Охотин, Алла Иванова, Кожид Бобоқонов, Юнус Махмудов, Хамиджон Тўхтасинов ва Рўзимурад Ашуров кабилар ана шундайлардан. Бригадининг каттадан-кичиги объектни белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш учун ҳўрмай-толмай меҳнат қилмоқда.

Қ. МАЛИКОВ.

ВА СИНФИЙ КУРАШ

халқаро коммунистик ҳаракат эса Халқаро Кенгаш ҳўжажатларида, ҳозирги даврда жаҳон урушин бўлиши муқаррар эмас, деган тезисни илгари сурдилар, иқтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш ҳақиқатида ленинча принципини икбий равишда ривожлантиришлар. Уруш оловини ёқувчилар, реакционерлар, монополистлар — қурол ишлари қарилган тинч-тотув яшаш сиёсати нафр-оулм ва эксплуатациянинг барча шаклларида қарши олиш борйлаётган революцион курашнинг умумий манфаатларига мос тушадилар. Ҳамма халқлар ўртасида дўстлигини мустаҳкамлаш, соҳада тараккият манфаатлари йўлида турлича иқтимоий тузулмлар мамлакатлар ўртасида иқтисодий, илмий-техникавий ва бошқа хил ҳамкорлигини самарали равишда олиб боришга ердан беради.

Тинч-тотув яшаш муносабатлари капиталистик мамлакатлар ичидан ҳам, халқаро майдонда ҳам сиёсий курашнинг тўхтатиш, деган гап эмас, бундай муносабатлар икки система «конвергенция»га олиб келмайдилар. Ақинича, тинч-тотув яшаш сиёсати коммунистик ва ишчи партияларнинг 1969 йилдаги Халқаро Кенгашнинг якуновчи ҳўжатида кўрсатиб ўтилгани-

дек, «империализмга қарши миллий ва бутун дунё миқёсида сиёсий курашнинг ривожланишига ёрдам беради». Миллий озодлик ҳаракатининг тарихий ютуқлари, етукчи капиталистик мамлакатларда социал жағдларнинг кучайиб бораётганлиги бунинг яқин тасдиқлаб турибди.

Агрессорларни жиловлаб қўйиш имконияти, империалистик мамлакатларнинг тинч-тотув яшашга мажбуриятини жаҳон революцион жараниб объект таараққийнинг натижаси, социализмнинг олғи, яъни мақсад билан олиб бораётган ташкил сиёсати якунидирин, бу сиёсат инсониятнинг социал тараққийт йўлида яндада тез олға бориши учун қулай тинч шароит яратиб беради.

Социалистик ташкил сиёсатининг халқаро муносабатларга таъсир сиёсатини позициялари мустаҳкамланиб борган сари чуқур ва самарали бўлмоқда. Бу сиёсат империалистик давлатлар томонидан контрреволюцияни экспорт қилишнинг олдини олиш ва йўлини тўсиш, жаҳон термоядро уруши ҳавфсини йўқотишга салмоқли ҳисса қўшмоқда ҳамда бошқа халқларнинг, биринчи навбатда, бизнинг дўст ва иттифоқчиларимизнинг манфаатларини бевоқифа ҳўжам қилмоқда.

Совет ташкил сиёсатининг асосий мақсадлари ва аниқ программаси партиянинг XXIV съезди қарорларида белгиланган бўлиди. Иқтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш учун яхши шароитлар бўлиб келатган Совет Иттифоқи империалистик қурашнинг агрессив наяр-наярларига қарши актив курашмоқда. Америка империалистлари қарши қаҳрамонона кураш олиб бораётган вьетнам халқига Совет Иттифоқи кўрсататган ҳар томонлама ёрдам, СССРнинг Исроил агрессорлари ҳўжамига қарши араб мамлакатлари халқларининг ҳаққоний ишчи қўллаб-қувватлашга қаратилган ҳаракатлари бунинг ёрқин далилидир.

Халқаро муносабатларда иқтимоий тузумдан қатъий назар, давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини қарор топтириш сиёсати ўз самараларини бермоқда. Бунга далил сифатида, бир томондан Совет Иттифоқи ва яқинчи томондан Финляндия, Франция, Италия ҳамда айрим бошқа капиталистик мамлакатлар ўртасидаги муносабатларнинг муваффақиятлар ривожланиб бораётганлигини кўрсатиб турибди.

**Д. ТОМАШЕВСКИЙ,
тарих фанлари кандидати.**

тинч муқим. ГФР билан шартнома тузилганлиги СССРнинг ташқи тинчликсеварлик сиёсатидида янги йилдаги ютуқ бўлди. Бу ҳўжам халқаро нескинлигини юмаш

ЎЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ ШАҲАРЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

Спорт

БИРИНЧИ
ТЎСИҚДАН
ЎТИЛДИ

СССР олимпиада терма командаси футболчилари биринчи тўсиқдан ўтдилар. Улар Нидерландия терма командаси билан Роттердам шаҳрида бўлган жавоб учрашувини 0:0 ҳисобида дур-ранг қилиб якунладилар. Бу икки команданинг биринчи учрашувини ватандошларимиз 4:0 ҳисобида ғалаба қозонган эдилар. Шундай қилиб, олимпиадачиларимиз мусобақаларнинг навбатдаги даврасида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Энди командамиз 6 Франция, 6 Австралия терма командаси билан беллашади.

Польша олимпиадачилари Афина шаҳрида Греция футболчиларини 1:0 ҳисобида маглубиятга учратдилар. Биринчи ўйин ҳам поляк футболчилари фойдасига ҳал бўлган эди — 7:0. Польша терма командаси ҳам навбатдаги даврага чиқди.

ГФР терма командаси Европа чемпионатининг саралаш ўйинида Албания футболчиларини 2:0 ҳисобида енгди ва саккинчи гуруҳга пешқадим бўлиб олди. ГФР футболчилари тўр ўйиндан етти очко тўпладилар. Бу гуруҳда Польша ва Туркия командалари ҳам ўйнамоқда.

„ТОРПЕДО“
ЎШЛАРИ МУ-
ВАФФАҚИЯТИ

Москвадаги „Торпедо“ командаси еш футболчилари ГФРда ўтказилган халқаро турнирда ғалаба қозондилар. Совет футболчилари Ален шаҳри командасини 3:0 ҳисобида, Югославиянинг „Првена звезда“ футболчиларини 2:1 ҳисобида, „Рот-вейс“ клубини 5:0 ҳисобида маглубиятга учратиб, финалга чиқдилар. Ҳал қилувчи учрашувда эса Бухарестнинг „Ранца“ коллективни дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритдилар.

„СТАРТ“ клубида 130 дан ортиқ ёш гимнастикачи ўз маҳоратини оширомоқда. Сурагда: ўтган йили мактаблараро бўлган мусобақада гўлиб чиққан Комил Фармонов ўз устозин Ю. Дюдин билан.

Т. Қаримов фотоси.

ЧИЛОНЗОР САБЗАВОТ МАГАЗИНЛАРИДА

Кеча-кундузда „Райишчоторга“ қарашли 178 савдо тўқасида 300 га яқин сотувчи хизмат қилаётти. Улар ўз хўшмуомалалари, чаққон ҳаракатлари билан харидорларнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлишарди.

„Райишчоторга“ ходимлари сабзавот, картошка, ҳўл мева-ларни реализация қилишда белгиланган пландарни ортиги билан бажариш, дўконларини маҳсулотлар билан узлуксиз таъминлаб туриш йўлида қатор за-

рур тадбирларини амалга оширомоқдалар.

Маю ўтган май ойини олиб кўрайлик. Шу ой ичида 445 тонна маҳсулот реализация қилиш планлаштирилган эди. Ишнинг қўзини билган, харидорларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш учун ҳаракат қилаётган савдо ходимлари бу пландарни ортиги билан 492 тонна қилиб бажардилар.

Шаҳарлик дўстларимизни ёз ноз-неъматлари билан етарли таъминлашда Калинин районидаги „Ленин йўли“, „Москва“,

Оржоникидзе районидаги „Октябрь“ колхозлари миришкор дўконлари, қўли гул боғbonлар катта ҳиммат кўрсатмоқдалар.

Ҳозир июнь ойи. Колхоз ва совхоз даладарига маҳсулот тайёрлаш май ойига қараганда тақозо қилиб бўлмайдиган даражада кўпайди. Гарқ ишчилик бошланди. Ана шунини ҳисобга олган „Райишчоторга“ ходимлари июнь ойи ичида 1035 тонна сабзавот, картошка ва ҳўл мева реализация қилиш, қўнига қарийб 35 тоннадан маҳсулот

сотишни планлаштиришлар. Ярим ой ичида мўлжалланган 483 тонна ўрнига 576 тонна картошка, қарам, сабзи-пиез, бодиринг, помидор, редиса, лавлаги, мева сотилганлиги ойлик планининг ҳам ортиги билан бажарилишидан дарах бериб турмоқда.

Айниқса 67, 58, 65, 35-ихти-сослаштирилган магазинларда савдо яхши.

Чилонзор район „Райишчоторга“ қарашли сабзавот дўконларига келинг.

У. ЖОНГИТОВ.

Сурагларда: сабзавот мага-зинларида савдо пайти.

А. Абалаян фотолари.

ХУЖЖАТЛАР ТИЛГА КИРГАНДА

Жавонларда бир-бирига қалашган папкалар... Архив хужжатларини асровчи музей ҳодими Иван Иванович Караваев, бизларни қизиқтирган хужжатларни топиб беришга тайёр эканлигини билдирди. Кейин шипатга баланд кўтарилган полкаларда папкалар ёнидан ўтиб қайси бир жойга қўй ўзатди, рақамлардаги ёзувларни қўлдан кечирди. Сўнг хона ичкари-сига йўл олиб, „Ҳозир, мени бир пас кутинглар“ деб қўздан қўйиб бўлди. Анча вақтдан кейин қўлтиғида бир қучоқ папкалар билан ёнимизда пайдо бўлди. „Мана буларни бир қўздан кечиринглар“ деб стол устига уюб қўйилган папкаларга қўзи билан имо қилди.

Папкалар... Брест қалъаси мудофаси тарихининг унутилмас шонли саҳифалари. Ҳар бир арақ бу ерда 1941 йил ёзида яшган ва ёнга қарши жанг қилган баҳодирларнинг мислсиз қасридонликлари, жанг май-дондаги сўнгги дақиқаларидан ҳикоя қилади.

Иллар ўтиши билан тиниқ-лигини йўқотиб, саргайган саҳифаларини арақлар эканми, яна ўша жанговар алатдошларимизнинг табаррук номлари сафта қолган жангчилардай қаторлашади... Қаршиев, Қўраев, Ҳисанов, Омонов, Аширов, Курбанов, Алиев, Хайдаров, Имомқўлов...

Бошқа саҳифаларда ҳам ҳам-шаҳарларимизнинг таниш номларини учратди. Улар бўйхал-тиш ўғир эканми, 1941 йил-нинг 22 июнь тоғотарида қўлга қўриб олиб, қалъа ичидан ўзини ташқарига... Буг дарёси соҳили бўйлаб ўтган чегарага ташлаган паҳлавон йигитларимиз кўз олдимизда, ўз-оташ тў-фонига жонлагандай бўлди. Рўйхатда уларнинг фақат номлари бор. Сўнг оддий аскар ёки кичик командирликлари ёзилган холос. Бошқа хужжат-лар сақланмаган. Рўйхатда ном-лари келтирилган жангчиларнинг асли қасридон ва қачон армияга қақирланликлари аниқлаш мумкин бўлмади. Му-зей ходимлари ҳам бу ҳақда биларга аниқ жавоб бераолма-дилар.

Рўйхатдаги номлар бизларни излангаш ва қўшимча маълум-отлар тўплашга ундади. Биз музейга хат ёзиб у ер билан алоқа боғлаб турган Брест қалъаси мудофаси жангчилари ортидан бизни бир воқеаларни аниқлашга ҳаракат қилдик. Бу ишда музей ходимлари бизга қўмаклашди. Ҳозир ҳаёт бўлган Брест қалъаси мудофаси жангчиларининг яшаш жой-ларини айтидилар. Биз у жой-ларга хат ёздик. Айримлари билан учрашдик ҳам.

Музейда белорусиялик ко-мандир Павел Егорович Сива-ков ҳақида алоҳида папка сақ-ланади. Сиваков Улуғ Ватан уруши бошланганда Брестда жойлашган сапёр батальонига

(Боши газетанинг ўтган сон-ларига).

ЖУРНАЛИСТ ЁН
ДАФТАРИДАН

Уруш сапёрлар батальони ко-мандири П. Е. Сиваковнинг саро-симата солиб қўймади. У, дивиз-ия жангчилари билан барга қалъа ичида мудофасада туриш-га ва душманга қарши қаттиқ жанг олиб боришга олдиди. Сиваков ўз батальонини қалъа-ни Шабловский командир бўл-ган 2-қўчи батальон турган жойга олиб-борди. Бу жой қалъа-нинг гарбий-шимолий томони-да эди. Сапёрлар қўлга қўриб олиб жанг қилиш билан бирга шимолий дарвоза яқинидаги жойларни минималлаштириш ҳақи-да ҳам бўйруқ олди. Сиваков батальонининг алоҳида жангчи-ларидан Хужанов, Бойдавалтов ва сержант Смирновни дарвоза олдидаги майдон ва йўлларга га миналар қўйишга юборди. Бу уч жангчи бир зумда мина хал-таларини елкалаб, тайинланган жойга етиб бордилар.

Душман бор қучини жавбга ташлаб қалъани қўлга кирит-ишга жонсўқди. Билан ҳара-кат қилар эди. Ленин жангчи-ларимиз ёнга қарши қаттиқ ту-риб, унинг қонли йўлини ўқ сели билан тўсиб турди. Хужа-нов билан Бойдавалтов дарвоза олдидаги майдонга, яъни душ-ман томонга йўналган йўлдан-ларга бирин-кетин миналар қў-йиб, орқага қайтар эди. Улар-дан сал ўнроқда Смирнов ери-ни қазиб, ёв йўлига ажал насба-сидан ўтиб олган гитлерчи-лар уларга ўқ узиб қолди. Уч сапёр йўл-йўлакай, бешотар-ини ёнга тўғрилаб, қўринган бос-қичини қўлатиб ташладилар.

Хужанов ўнг томонда, йиқил-ган девор йиғилар орасидан автомат учлари қўриқатилган-ини пайқаб қолди. Бойдавал-товни оғохлантди. Смирновга «Тўғрида, йиғилар орқасида

ёв!» деб қичқирди. Уч жангчи мина қўйишни тўхтатиб, отиш-мани бошлаб юбориди. Боши-ни кўтариб, ўқ узоқчи бўлган олти фашист йиғилар орасида қўлиб кетди.

Душман дарё ичидан чумоли-дай ўрмалаб бало-қазодай ёпи-рилиб келарди. Уларни тўсиш қийин эди. Бойдавалтов яра-ланди, Смирнов ҳам елкасидан ўқ эди, орталаб тоғ қоронгу-сида бошланган жанг қондузи билан давом этиб, дош қорай-ганда ҳам чўғи ўчмади. Ҳар икки томон ҳужум устига ҳу-жумга ўтиб, қалъа ичи шиддат-ли жангоҳга айланди.

Дарё томондан душман танк-лари йўл-йўлакай ўт очиб, дар-воза томонга юра бошлади. Жангчи Хужанов ва бошқа йи-гитлар ҳам гранаталарни қўлга олиб, зирҳли алвастиларни қўтиб олишга шай турдилар. Олдинда келатган биринчи танкка гранаталар иргитилди. Занжирлари узалиб, мотор қис-ми тутаб, кейин алаига олди. Унинг орқасида келатган ик-ки танк ҳам ҳаракатдан тўх-тади. Ленин бошқалари айла-ниб, ўқ узиб, оқон-сехкомлар-га зарар етказиб турди. Жанг-чилар орасида қўрибонлар кў-пайди. Бирок ҳеч ким довдираб қолмади. Ҳамма бир тан бўлиб, разил босқинчининг қонли йў-лини тўсишни ўйларди.

Қўш қорайганда қалъани Шаб-ловский Сиваков ёнга келди. Аҳволни сўради. Сапёрлар ба-тальонининг ярим одами саф-дан чиққан эди. Жангчи Хужа-нов араланиб, қўлу елкаси биланга ўрмалади. Шаб-ловский ўқ-дорларни қўриқ-жамаб олишни, эргага қаттиқ жанг қилишни, йиғиларни шимолий дарвоза томонга му-дофасага қўйиш зарурлигини ўқ-тирди. Кейин дарвоза йўлига қўшимча миналарни қўйишни тайинлади.

Сапёрлар батальони Сиваков бошчилигида тун қоронғилиги-да фойдаланиб Шабловский тайинлаган ҳамма ишларни ба-жо келтирди.

Оралаб қалъа ичида ва унинг ташқарисида қаттиқ жанг-лар бошланиб кетди. Душман қалъани бир ҳамла билан оло-маслигига қўзи етгандан кейин тўпларини, танкларини ва аяла-циясини ишга солди. Жангга ташланган душман танклари Сиваков сапёрлари қўмиб қўй-ган миналарга учраб бирин-кетин портлаб бошлади. Душ-ман ўз жойида ўраланиб қо-либ, талваса ичида янги кучла-рини ишга соларди. Вазият то-бора оғирлашиб борарди. Бир жангчи душманининг тиш-тир-нонча қуролланган ўйлаб, юзлаб солдига қарши турди. Қалъа қизил қонга бўялди.

Қалъани душман уч томондан ўраб олди, фақат шимолий томон-даги Кобри дарвозаси жангчи-ларимиз қўлида қолди. Қалъа-да жанг олиб бораётган жангчи-ларимизни ўқ-дор, озиқ-овиқ билан таъминлаш қийинлашди.

Н. ҒАМНАЗАРОВ.
(Давоми бор).

ТОШКЕНТДАГИ 132-мактабнинг 10-синфларида имтиҳонлар зўр ушқоқлик билан ўтмоқда. Сурагда: 10 Б синф ўқитувчиси Х. Муҳамедова химиядан бўладиган имтиҳон олдидан қонсултация ўтказмоқда.

Б. Мансуров фотоси.

ТАРАДДУД

Ҳали ўқинилар тутамасданок бу ерда ремонт ишлари бошлаб юборилган эди. Билан ўқо-чининг педагогик коллективни бир ёқадан беш чиқариб ишга ки-ришди.

Уч кун ўтар-ўтмас мактаб ян-ги ўқув йилга бекум-куст тай-ёр қилиб қўйилди. Мактаб ўқи-тувчилари ва юқори синф ўқи-тувчилардан тузилган бригада а-золари 200 та парта, 20 та дос-ка, турли инвентарларни ре-

монтдан чиқардилар. Бунда мактабнинг олаҳиқ ташкилот-чи ҳисобланган «Кибрай» совхоз-и ҳам яқиндан беш қўшди.

Ҳозир мактабда дарсчилар билан савдо қилиш қўйилган-дек олиб бориламоқда. Шу кун-га 600 сўмлик дарслик ўқув-чиларга тарқатилди. Ҳа, Оржа-новкидизе районидан 35-мактаб (директори Н. Тожиев) янги ўқув йилга тайёр.

А. АБДУВАЛИЕВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

КИТНИНГ РЕКОРДИ

Маълумки, энг серуст с-гаринг сутидаги ёғилик даражаси 3—4 процентдан ош-майди. Аммо баъзи ёввойи ҳай-воилар сути эса қаймоқ билан тенгланг аниқланган.

Масалан, гуу антилопаси сутининг ёғилик даражаси 9,3 процентдир. Дельфинда эса бу даража анча юқори — 18-32 процентдир. Аммо, кулранг Калифорния кит балигининг су-тидаги ёғилик даражаси 53 процентини ташкил этади.

ЖОНЛИ КИТОБ

Ёсингадими, Андерсенининг бир ортагида шундай китоб тасвирланганки, унинг саҳифа-ларидан одам ва ҳайвоилар чиқиб келаверилади. Америкада-ги бир фирма шунга ўхшаш

бир китоб чиқарди. Ҳайвоилар ҳақидаги бу расмий китобни арақласангиз, йўлбарсини ўқирини, кучукнинг воқулла-ши қабил овозларини аниқла-си, Ҳўш, бунинг сабаби нима? — Фирманинг сирини шунда!

ВУЛҚОН САВДОСИ

Яқинда Америкадаги бир га-зетала фирма директори Ф. Хирштейннинг «Вулкон сотиб оламан» деган мазмундаги эълони босилиб чиқди. Бу қор-чалон уй гулларни савдоси билан шуғулланади. Бир мунча вақт муқаддам у гул ўғити сифатида вулкон қулидан фой-даланиш йўлини топади. Унга жуда кўп вулкон қули керак бўлиб қолди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШ-КЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Таш-кентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов тру-дачмхсл.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 836495, Редактор. Уринбосар-лари — 835885, 837916, Массул секретарь — 834808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлими — 831936, Санъат, транспорт ва қурилиш бўлими — 833786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлими — 835811, Киш-лон қўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юрталари бўлими — 839050, Совет қурилиши, маънавий хизмат ва шаҳар қўжалиги бўлими — 838761, қатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834045, Эълонлар бўлими — 835142, Коммутиатор — 830249 дан 830258 гача.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмаҳонаси Тошкент шаҳри.

Р. 04283.

ИНДЕКС. — 64697. № А — 1774.

Реклама
ВА Ўзлонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
13.00 дан Москва кўрсатади
ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ.
19.00 Кўрсатувлар программаси,
19.05 «Ахборот» информатсион
программаси (рус тилида).
Узбек тилида: 19.20 Марксизм-
ленинизм — КПСС сиёсатининг
илминий негизи, 19.35 Репортаж, 19.40
«Ахборот» информатсион програм-
маси, 19.55 И. С. Тургенев, «Олга
уртоқ», Островский номли Тош-
кент театр рассомчилиги институ-
ти студентларининг диплом спе-
такли, 21.55 Кўрсатувлар програм-
маси.

22.00 дан Москва кўрсатади,
ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ.

Рус тилида: 18.00 «Хайвоилар-
ни ургатувчи» (мультифильм), 18.10
Езувчида — китобхона, 18.40
дан Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ.
Узбек тилида: 22.00 «Нисон ва
қонун», 22.30 «Шафқатсизлик»
(бадий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ.

Узбек тилида: 20.00 Врач мас-
лаҳати, 20.15 Классик музика са-
ҳифаларида. Жануб тароналари,
22.15 «Тўқинида—02» 21.05 «Еш
гвардия» (Вадим фильм, 2 серия).

Театр

НАВОНИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-
ЛАТ АКАДЕМИИ КАТТА ТЕАТРИ-
ДА — 18/VI — да Спартак, 19/VI
да Марварид киндирувчилар, 20/VI
Этти баҳодир ва ўлик Ма-
линка ҳақида эртан (қондузи),
Анда (Кечқурун).

ХАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ
АКАДЕМИИ ДРАМА ТЕАТРИДА —
18/VI да Мирзо Улуғбек.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Асосий зарба (2 серия) —
САЙГАТ САРОНИ (қондуз соат
11 ярим, 2.4 ярим ва кеч соат
7.9 да).

Ефремов Збруевнинг етти на-
лиги — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСО-
МОЛ 30 ИЛЛИГИ», «ВОСТОК»
(куф. соатларида) «ЎЗБЕКИСТОН
25 ИЛЛИГИ» (қондуз ва кечқу-
рун).

Ўтган кунлар (Ўзбек тилида) —
НАВОНИЙ НОМЛИ (қондуз соат
1 ярим, кеч соат 8.20 минутда).
Фахат бир ой — «МОСКВА»
(қондуз ва кечқурун).

Екимоти жаноб «Р» — «КҲ-
ЧА» (қондуз ва кечқурун).

Матталарга таъқиқ йўл — (кеч
соат 8 ва 10 да), Катта сайр
(қондуз соат 12.2 ярим ва 5 да,
2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТ-
НИНГ 50 ИЛЛИГИ».

Том Жонс (2 серия) — «СПУТ-
НИК» (қондуз ва кечқурун).

Данилар — «КОМСОМОЛ 30
ИЛЛИГИ» (қондуз ва кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА

Белоруссия вонзал — Тель-
ман номли

А. С. ПУШКИН НОМЛИ

БОҒДА

хар кун

АНДИНОН ШАҲАР МАДАНИЯТ

БЎЛИМИ 2 СОН МАДАНИЯТ

УНИ

ЎЗБЕК ХАЛҚ ИЛЛИЙ

КАТТА ДОР УЙИЛАРИ

Дор тағида Усмон ИШОН-

БОВЕ раҳбарлигида қизичи-

ли, тош, от ва ёғочнинг ўйин-

лари.

Кеч соат 8 яримда бошлана-

ди.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ

БОҒДА

хар кун

АНДИНОН ШАҲАР МАДАНИЯТ

БЎЛИМИ 2 СОН МАДАНИЯТ

УНИ

ЎЗБЕК ХАЛҚ ИЛЛИЙ

КАТТА ДОР УЙИЛАРИ

Дор тағида Усмон ИШОН-

БОВЕ раҳбарлигида қизичи-

ли, тош, от ва ёғочнинг ўйин-

лари.

Кеч соат 8 яримда бошлана-

ди.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ

БОҒДА

хар кун

АНДИНОН ШАҲАР МАДАНИЯТ

БЎЛИМИ 2 СОН МАДАНИЯТ

УНИ

ЎЗБЕК ХАЛҚ ИЛЛИЙ

КАТТА ДОР УЙИЛАРИ

Дор тағида Усмон ИШОН-

БОВЕ раҳбарлигида қизичи-

ли, тош, от ва ёғочнинг ўйин-

лари.

Кеч соат 8 яримда бошлана-

ди.